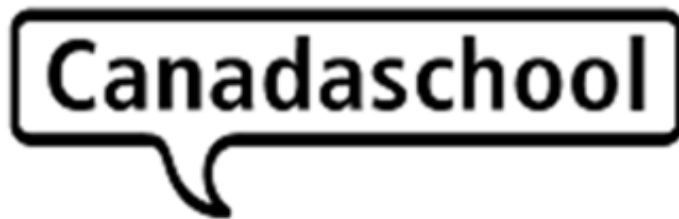

Schoolveiligheidsplan

November 2017

Inleiding

Onze missie is het bieden van kwalitatief goed onderwijs, zodat onze leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Om dit te bereiken leren we kinderen op effectieve wijze samenwerken, bieden we de leerstof gedifferentieerd aan, stimuleren we de creativiteit en volgen zowel de cognitieve als de sociaal-emotionele ontwikkeling nauwgezet. Om dit te kunnen bewerkstelligen moet onze school een veilige omgeving zijn voor leerlingen ouders en medewerkers. Met dit beleidsdocument geven wij aan hoe wij werken aan een sociaal veilige school, welke afspraken en procedures we kennen, welke voornemens wij hebben om – waar nodig – verbeteringen aan te brengen in de sociale veiligheid en hoe we met de ouders (Medezeggenschapraad) tweejaarlijks vaststellen of we nog op de goede weg zijn.

Daarnaast besteden we nadrukkelijk aandacht aan een goed pedagogisch klimaat. Veiligheid speelt hier een belangrijke rol in. Veiligheid is immers een belangrijke voorwaarde om goed te kunnen functioneren op school en om zich te kunnen ontwikkelen. De Canadaschool wil een veilige omgeving zijn voor leerlingen ouders en medewerkers.

Uitgangspunten:

Met het opstellen van regels en afspraken is een veilige school geen vanzelfsprekendheid. Vergelijkbaar met het verkeer, kunnen regels en afspraken de dagelijkse gang van zaken stroomlijnen, maar vormen zij geen waarborg voor echte veiligheid. De echte veiligheid hangt met name af van de omgang met de ander.

In school hebben we te maken met het gedrag van leerlingen, ouders en onderwijzend personeel. In de praktijk van alle dag zien we dat er heel veel goed gaat. Leerlingen spelen en werken met elkaar, helpen, troosten, lachen. In de klassen wordt er samen met de juf of de meester gewerkt, ontdekt, gevoelens met elkaar besproken, van elkaar geleerd... Door de grote betrokkenheid van de ouders bij de school kunnen we met elkaar tijdig problemen signaleren, oplossingen bedenken en veel zaken tot stand brengen. Overal waar gewerkt wordt zijn echter wel eens misverstanden of worden fouten gemaakt.

Dit plan beschrijft onze inspanningen met betrekking tot het creëren en borgen van een veilige school. Een school waar eenieder kan spelen, leren en werken zonder zich zorgen te hoeven maken over pesten of "erbij" horen, agressie of intimidatie. Het gaat hier niet over de losliggende stoeptegels, het binnenklimaat of de kwaliteit van de speeltoestellen. De veiligheid van gebouw en plein vormt onderdeel van het Arbobeleid.

Inhoud van dit plan

1. Preventie

- 1.1 Competentievergroting door het stimuleren van gewenst gedrag
- 1.2 Kanjertraining: een methodiek voor Sociaal Emotionele Ontwikkeling
- 1.3 Structureel Coöperatief leren
- 1.4 Didactisch coachen
- 1.5 Signalering van problemen op Sociaal Emotioneel gebied
- 1.6 De ondersteuningsstructuur bij gesignaleerde problemen
- 1.7 Meldcode
- 1.8 Verwijsindex

2. Afspraken / gedragscodes

- 2.1 De gedragsregels tussen de leerlingen
- 2.2 Seksuele intimidatie
- 2.3 Pesten
- 2.4 Opvang na traumatische ervaring
- 2.5 Racisme/discriminatie
- 2.6 Lichamelijk geweld
- 2.7 Computergebruik
- 2.8 Privacy
- 2.9 Register sociale veiligheid

3. Klachtenregeling

4. Betrokken personen

- 4.1 De interne vertrouwenspersoon
- 4.2 De externe vertrouwenspersoon
- 4.3 De veiligheidscoördinator

5. Deskundigheid

- 5.1 De interne contactpersoon
- 5.2 Het team

6. Beleidsvoornemens

7. Besluitvorming

Bijlagen

1 Preventie

1.1 Competentievergroting door het stimuleren van gewenst gedrag.

Natuurlijk gaan we er het liefst vanuit dat er bij ons op school niet gepest wordt en dat er niemand wordt buitengesloten. Helaas moeten we ons ervan bewust zijn dat dit niet vanzelfsprekend het geval is. Ook op onze school is het belangrijk om structureel aandacht te besteden aan het voorkomen van pestgedrag of "buitensluiten". Aangezien dit gedrag juist stiekem gebeurt, is het voor leerkrachten en ouders vaak moeilijk om op tijd en adequaat te signaleren. Dat voorkomen beter is dan genezen spreekt hier natuurlijk voor zich. Om dit op onze school handen en voeten te geven hebben wij gekozen voor de invoering van de Kanjertraining.

1.2 Kanjertraining: een methodiek voor Sociaal Emotionele Ontwikkeling

De kanjertraining hanteert de volgende principes:

- De aanpak is gericht op zichtbaar gedrag, oplossingsgericht volgens duidelijke principes, die zijn vastgelegd in lesmateriaal en handleidingen.
- De aanpak richt zich op leerkrachten, leerlingen, schoolbeleid en overtuigingen.
- De aanpak is afgestemd op verschillende leeftijdsgroepen.
- De aanpak is systematisch opgebouwd.
- De aanpak benadrukt de mogelijkheden van kinderen en heeft uitgesproken positieve interventies, waarmee kinderen worden geholpen zich in hun positieve eigenheid te ontwikkelen.
- De aanpak richt zich op de ontwikkeling van verantwoordelijkheidsgevoel en het bespreken van onverantwoordelijk gedrag.
- Binnen de kanjertraining leren kinderen op een positieve manier kritiek en complimenten geven en kritiek en complimenten te ontvangen.

De vijf basisregels van de kanjertraining zijn een uitgangspunt binnen onze school:

Niemand speelt de baas
Niemand doet zielig
We lachen elkaar niet uit
We helpen elkaar
We vertrouwen elkaar

Het hele team is of wordt getraind in het werken met de kanjertraining. Eens per week krijgen de kinderen een les over de kanjertraining, maar veel belangrijker is dat we gedurende de hele dag werken vanuit de uitgangspunten van deze aanpak. Meer informatie is te vinden op www.kanjertraining.nl en op school.

1.3 Structureel Coöperatief leren

Uitgangspunt bij het structureel coöperatief leren is dat wij voortdurend streven naar een niet bedreigende sfeer waarbinnen kinderen gemotiveerd en actief, veel kennis, inzicht en vaardigheden opdoen, waar zij de rest van hun latere leven wat aan hebben. De coöperatieve werkvormen bieden verschillende didactische werkvormen waarbij zowel een beroep wordt gedaan op de cognitieve als de sociale vaardigheden. De schoolafspraken zijn vastgelegd in het beleidsdocument 'doorgaande lijn'. Meer informatie over structureel coöperatief leren is te vinden op de website www.bazalt.nl.

1.4 Didactisch coachen

Didactisch coachen is een planmatige en doelgerichte wijze van coachen en feedback geven door de leraar, waarin hij/zij het denken van de leerling stimuleert, op een manier die motivatieverhogend en leerbevorderend werkt. Didactisch coachen gaat uit van een veilige basis in elke groep. In schooljaar 2017-2018 is er één leerteam van zes leerkrachten gestart met het traject Didactisch coachen onder leiding van Femie Raben. De komende twee schooljaren zal ook de rest van het team hierin geschoold worden en wordt het **schoolbeleid** [MvH1] verder vormgegeven. Leerkrachten en leerlingen leren hoe ze elkaar op een goede manier feedback kunnen geven.

1.5 Signalering van problemen op sociaal - emotioneel gebied

De basis voor het signaleren van problemen vormen de observaties van de leerkrachten in de klas en op het plein. In het dagelijks werk en in de contacten met de ouders worden zij het eerste geconfronteerd met problemen in de ontwikkeling. Indien de problemen niet eenvoudig op te lossen zijn of moeilijk te concretiseren zijn kunnen zij hierover in gesprek met de IB'er. Tijdens elke teamvergadering en bouwvergadering is er gelegenheid om opvallende gebeurtenissen in de groep, zowel positief als negatief, te bespreken met de collega's. Daarnaast vult elke leerkracht tweemaal per jaar een signaleringslijst sociaal-emotionele ontwikkeling in (KanVas). Deze lijsten wordt vastgelegd in Parnassys. Vanaf groep 5 vullen ook de leerlingen de kanjerlijsten in welke worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem.

Wanneer nodig wordt van de groep een sociogram gemaakt. Een sociogram geeft de leerkrachten informatie over de onderlinge verhoudingen binnen de groep. Deze informatie wordt gebruikt bij het indelen van de tafelgroepjes en geeft de leerkracht de nodige informatie om op adequate wijze te werken aan het pedagogisch klimaat in de klas.

Tenslotte streven wij ernaar eens per twee jaar een ouderenquête af te nemen. Binnen deze vragenlijst worden ook altijd een aantal vragen opgenomen over welbevinden, veiligheid en omgangsvormen binnen de school.

1.6 De ondersteuningsstructuur bij gesignaleerde problemen.

De uitkomsten van de kanjerlijsten en observaties worden jaarlijks door de directie en de IB'er verzameld en op schoolniveau bekeken. De uitkomsten worden in een teamvergadering besproken, daarnaast vindt tijdens de teamvergadering collegiale intervisie plaats gericht op het handelen van de leerkracht in de groep. We vinden het van groot belang om kritisch naar ons eigen handelen te blijven kijken. Het leerlingvolgsysteem KanVas van de Kanjertraining wordt twee maal per jaar ingevuld door de leerkrachten (en vanaf groep 5 ook door de leerlingen zelf), zie toetskalender.

1.7 Meldcode

Wanneer een leerkracht een vermoeden krijgt dat er bij een leerling een probleem speelt, maar niet weet of het nu om de leerling zelf gaat, of de thuissituatie, op school of op straat, gaat deze leerkracht een gestructureerd signaleringsproces¹ (meldcode) doorlopen. Dit signaleringsproces laat zich door vijf fasen stappen.

Stap 1: Signaleren

Signaleren van belemmeringen in de ontwikkeling van een kind en dit met ouders bespreken vormt een belangrijk onderdeel van de beroepshouding van leerkrachten en intern begeleiders. Deze beroepshouding wordt in elk contact met de leerling en de ouders verondersteld. Aan het in kaart brengen van de signalen gaat vaak een 'niet plus' gevoel vooraf. De waargenomen signalen en eventueel van ouders verkregen informatie vormen de basis voor verdere actie. Wat de achterliggende oorzaak is van signalen, is lang niet altijd meteen duidelijk: veel signalen kunnen wijzen op kinder- mishandeling, maar ook te maken hebben met andere zaken. Als de school met ouders in gesprek gaat over de signalen en de thuissituatie en als zij met elkaar informatie uitwisselen over de ontwikkeling van het kind, dan draagt dat bij aan verheldering, ontcrachting of bevestiging van zorgen. Later gaat het gesprek met ouders over te zetten vervolgstappen en uit te voeren acties.

Stap 2: Collegiale consultatie

De leerkracht bespreekt de waargenomen signalen met collega's en/of de intern begeleider. Dat kan de leerkracht zijn waarbij de leerling het jaar daarvoor in de klas heeft gezeten, of de leerkracht van een broertje of zusje. De IB'er kan de leerkracht adviseren of zelf observeren in de klas en zo nodig de jeugdverpleegkundige, jeugdarts of buurtcoach consulteren. Ook kan de IB'er bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling (anoniem) advies vragen bij Veilig Thuis.

Stap 3: Weging en risicotaxatie in het multidisciplinair ondersteuningsteam

De volgende stap is de signalen, het ingewonnen advies bij collega's en de informatie uit het gesprek met de ouders te bespreken in het ondersteuningsteam. Daarbij kunnen de ouders eventueel aanwezig zijn. De aard en de ernst van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld worden daarin multidisciplinair afgewogen. De expertise van de partners wordt gebundeld en optimaal benut. Vervolgens wordt er een afgestemde aanpak vastgesteld en uitgevoerd, gericht op de veiligheid van het kind en de ondersteuning van de ouders en de leerkracht.

---

¹ Voor een overzicht van signalen die kunnen duiden op problemen verwijzen we naar de map "signaleren in de basisschool". Deze staat in de orthotheek bij de intern begeleider. Ook de website van de Verwijsindex beschikt over actuele informatie.

Stap 4: Beslissen: hulp bieden en handelingsgerichte adviezen voor de leerkracht

Het ondersteuningsteam organiseert (zo mogelijk) de noodzakelijke hulp aan kind en ouders en geeft handelingsadviezen aan de leerkracht. Daarnaast wordt er overlegd óf en zo ja wie er een melding doet bij Veilig Thuis. Met Veilig Thuis wordt besproken wat het ondersteuningsteam na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen. In het ondersteuningsteam is afgesproken wie de ouders informeert over de uitkomsten van de bespreking en de eventuele melding bij Veilig Thuis.

Stap 5: Volgen

Als vanuit het ondersteuningsteam hulp wordt geboden is in het multidisciplinaire team afgesproken wie de zorg coördineert. Het ondersteuningsteam volgt in samenwerking met leerkracht (en ouders) de effecten van deze hulp en stelt de aanpak zo nodig bij. Tenslotte wordt er nazorg geboden en wordt de aanpak geëvalueerd. De school en het ondersteuningsteam zorgen voor verslaglegging van genomen stappen en acties en gebeurtenissen en feiten. De signalen en uitkomsten van gesprekken die over signalen zijn gevoerd, de genomen stappen en de besluiten worden vastgelegd. Deze informatie is nodig wanneer men bij stap vijf besluit om over te gaan tot een melding bij Veilig Thuis.

1.8 Verwijsindex

Wanneer we de indruk krijgen dat we er samen met ouders niet goed uit kunnen komen, maken we melding van onze zorgen bij de Verwijsindex. Hiervan stellen wij de ouders op de hoogte. De Verwijsindex is een digitaal systeem dat ervoor zorgt dat zorgen van meerdere instanties over eenzelfde gezin aan elkaar gekoppeld worden. Bij ons op school kunnen de intern begeleider en de directeur een melding invoeren.

2. De afspraken en gedragscodes

Afspraken en gedragscodes zijn ervoor bedoeld om duidelijkheid te verschaffen aan alle betrokkenen. We kunnen elkaar aanspreken op het naleven van de gezamenlijk vastgestelde gedragsregels. Bij ons op school gelden de kanjerafspraken als leidend in de hele school. Deze punten zijn vertaald naar een aantal praktisch regels en afspraken in de school, groep en op het plein.

2.1 De gedragsregels tussen de leerlingen.

In alle klassen worden aan het begin van het jaar klassenregels opgesteld met de kinderen. Door de regels op te stellen samen met de kinderen, zijn het ook regels van de kinderen en kan men elkaar beter op deze regels aanspreken. Tweemaal per jaar november/maart [MvH2] worden de regels in de klas geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Deze regels hangen vanaf de eerste schoolweek zichtbaar in de klas. In de school hangt op diverse plaatsen een poster met de afspraken uit de Kanjertraining.

2.2 Seksuele intimidatie

Definitie: Seksuele intimidatie is de ongewenste, seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in fysiek, verbaal of non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat, ongeacht sekse en/of seksuele voorkeur, ervaren als ongewenst en onplezierig.

De gedragscode:

a. Schoolcultuur/pedagogisch klimaat.

Het onderwijzend en niet onderwijzend personeel onthoudt zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen, gedragingen, toespelingen en die wijze van aanspreken, die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als seksistisch kunnen worden ervaren. Het onderwijzend en niet-onderwijzend personeel ziet er tevens op toe, dat het bovenstaande niet voorkomt in de relatie leerling-leerling.

Het onderwijzend en niet-onderwijzend personeel van de school draagt er zorg voor dat binnen de school geen seksueel getint beeldend of schriftelijk materiaal aanwezig is. Deze regels gelden ook voor andere volwassenen die voor de school betrokken zijn bij de leerlingen (bijv. ouders die helpen bij allerlei zaken in en rond de school)

b. Eén op één situaties.

Alle bij de school betrokken volwassenen zorgen ervoor dat hij/zij en de leerling waar mogelijk zichtbaar en altijd bereikbaar zijn voor derden.

c. Leerlingen thuis uitnodigen.

In principe worden leerlingen niet alleen bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wanneer een groep kinderen de leerkracht bezoekt, gebeurt dit alleen met medeweten van de ouders en de directie van de school.

d. Knuffelen / op schoot nemen.

In de onderbouw (groep 1 tot en met 4) kan het voorkomen, dat leerlingen om te troosten op schoot worden genomen. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.

e. Gymnastieklessen.

Bij het omkleden (voor en na) en bij het douchen na de gymles houdt de leerkracht toezicht. Bij groep 3 tot en met 8 dient de leerkracht niet nadrukkelijk aanwezig te zijn. Vanaf groep 4 kleden jongens en meisjes zich afzonderlijk om. Leerkrachten kleden zich om bij de leerlingen van gelijke sekse.

f. Aan- en uitkleden.

In de onderbouw (1 t/m 4) worden – indien nodig – kinderen geholpen bij het aan en uitkleden. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer, tenzij een (tijdelijke) handicap dit nodig maakt en de leerling hier zelf om vraagt.

g. Schoolkamp.

Tijdens het schoolkamp gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie. Jongens en meisjes slapen tijdens het schoolkamp apart. De leiding slaapt apart van de kinderen. Wanneer leerlingen, ouders/verzorgers hier problemen mee hebben kan dit worden aangepast.

h. Schoolreis.

Bij schoolreizen gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie.

Bespreken van onacceptabel gedrag

Hoofregel is dat personeel van de school ONVERWIJLD de schooldirecteur en de directeur bestuurder informeert als zij (op welke wijze dan ook) informatie krijgt over mogelijke schending van de openbare zedelijkheid, ontucht, aanranding of verkrachting door een medewerker van de school met een leerling. Op basis van deze melding is het bevoegd gezag VERPLICHT onmiddellijk in overleg te treden met de vertrouwensinspecteur (0900-1113111) <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/vertrouwensinspecteurs> en de ouders alvorens over te gaan tot AANGIFTE.

Leerlingen die gedrag vertonen dat als onacceptabel wordt ervaren, worden hierop aangesproken. Dit geschiedt individueel door de leerkracht of de schoolleiding. Indien nodig worden de ouders ingelicht over het gedrag.

Leerkrachten en andere betrokkenen bij de kinderen in de school worden bij onacceptabel gedrag individueel aangesproken door de schoolleiding. In geval van disfunctioneren wordt dit vastgelegd in het personeelsdossier van betrokkene, alsmede gemaakte afspraken tot verbetering en het verdere verloop. In de klassenmappen^[MvH3] zit voor elke leerkracht algemene informatie over het signaleren van mishandeling of seksueel misbruik, het vergroten van weerbaarheid, zinvolle websites en informatie over bij Veilig Thuis.

2.3 Het beleid ten aanzien van pesten

Pesten op school is een ingewikkeld probleem. Dat betekent dat scholen het serieus moeten aanpakken. Een eerste vereiste daartoe is dat alle betrokkenen, leerkrachten – ouders – en leerlingen, pesten als een bedreiging zien en derhalve bereid zijn het te voorkomen of te bestrijden.

Wij hebben op school een pestprotocol ^[MvH4] dat voor iedereen inzichtelijk is via de website van de school.

Dit Pestprotocol heeft als doel dat alle kinderen zich bij ons op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hiervoor stellen we regels op en maken we afspraken waarop we elkaar kunnen aanspreken wanneer zich ongewenste situaties voordoen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen bieden we kinderen de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan. In de bijlage staat ons pestprotocol. Dit protocol is vastgesteld door het team en de MR. ^[MvH5] Het pestprotocol is ook van kracht in het geval dat er via sociale media gepest wordt. Wij beseffen dat we hiermee de grens tussen de school- en de thuissituatie overschrijden. Het zogenaamde digitale pesten heeft echter grote impact op kinderen en daarmee op hun gevoel van veiligheid op school. Wij zijn daarom van mening dat wij hierin samen met ouders een rol hebben om dit aan te pakken wanneer dit bij onze leerlingen speelt.

2.4 Opvang na een traumatische ervaring of bij rouwverwerking

Bij de opvang na een traumatische ervaring of rouw is het belangrijk te weten dat er (ook) op school mensen zijn die voor je klaar staan om naar je te luisteren, te troosten en/of te helpen bij de verwerking. In de directiekamer staat het protocol: 'Hoe moet ik nou toch die klas/groep in'.

Traumatische ervaring

Als een medewerker of leerling een schokkende/bedreigende gebeurtenis meemaakt, wordt de volgende procedure gevolgd:

- Iedereen dient het slachtoffer uit de situatie te helpen en de eerste opvang te verzorgen, zonder hierbij zichzelf in gevaar te brengen. De schoolleider worden zo snel mogelijk geïnformeerd, alsmede de directeur bestuurder;
- De schoolleider neemt z.s.m. contact op met het slachtoffer en biedt adequate hulp; hij onderhoudt contact met het slachtoffer en zorgt ervoor, dat hij/zij op een verantwoorde wijze kan terugkeren op het werk of in de klas.

Het is de taak van de schoolleider om contact te houden met het slachtoffer en de medewerkers en de leerlingen te (blijven) informeren over de situatie. Op deze manier verliest het slachtoffer niet het contact met het werk of de klas. In grote lijnen ziet het vervolg er zo uit: binnen drie dagen na het incident heeft de schoolleiding een gesprek met de betrokkene(n). Tijdens dit gesprek wordt onder meer bezien of hulp aan betrokkene(n) gewenst is en welke rol de school daarin kan spelen. Binnen drie weken vindt een vervolgesprek plaats, waarin de schoolleiding onder meer informeert of de opvang naar tevredenheid verloopt. Na ongeveer twee maanden vindt een afsluitend gesprek plaats.

Rouwverwerking

Onze eerste zorg is in dit geval de opvang van de kinderen en hun ouders met de juiste informatie en ruimte voor verdriet. Er is een protocol waarin staat beschreven welke stappen

we als school kunnen en moeten nemen en wie daarvoor de aangewezen personen zijn. Dit alles met het doel onze leerlingen een gevoel van veiligheid te geven in tijden van groot verdriet.

2.5 Racisme/discriminatie

Binnen onze school is eenieder gelijkwaardig. De onderwijsgevenden en alle andere bij de school betrokken volwassenen:

- behandelen alle leerlingen en hun ouders gelijkwaardig;
- gebruiken geen racistische of discriminerende taal;
- zien er op toe dat in de school geen racistisch of discriminerend beeld- of schriftmateriaal aanwezig is;
- zien er op toe, dat leerlingen en ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen racistische of discriminerende houding aannemen in taal en gedrag.

Bij behandeling van gesignaleerde racistische of discriminerende taal of gedrag volgen we dezelfde procedure als bij pesten (zie pestprotocol in de bijlagen). Bij volharding van het gedrag volgt tevens melding bij het meldpunt Discriminatie.

2.6 Lichamelijk geweld/ agressie

Bij dit onderwerp hanteren we de volgende basisregel: Aan de school wordt iedere vorm van lichamelijk geweld/ agressie, zowel door volwassenen als door kinderen, niet getolereerd en zoveel mogelijk voorkomen.

In de relatie onderwijsgevende en andere bij de school betrokken volwassenen – leerling. Lichamelijk geweld en agressie wordt niet getolereerd. Bij overtreding volgt aangifte bij de politie.

In de relatie personeel – ouders. Lichamelijk geweld en agressie wordt niet getolereerd. Bij overtreding volgt aangifte bij de politie.

In de relatie leerling – leerling volgen we dezelfde aanpak als bij pesten (zie pestprotocol in de bijlagen). Bij volharding volgt eveneens aangifte bij de politie.

2.7 Computergebruik

Alle bovenstaande afspraken gelden ook indien gebruik gemaakt wordt van de computer: Het is niet toegestaan dreigende, seksueel intimiderende, dan wel racistische berichten te versturen. Het is niet toegestaan bewust websites te bezoeken die pornografisch of racistisch materiaal bevatten. Voor beide bovenstaande punten geldt dat bij constatering aangifte bij de politie overwogen wordt. De ouders geven op het inschrijfformulier van school aan, of zij weigeren toestemming te geven voor publicatie van digitale foto-opnamen van hun kind (op de website en/of Facebook). Ouders kunnen op elk moment schriftelijk aangeven dat zij geen toestemming meer geven.

De teamleden zijn verantwoordelijk voor het veilig gebruik van de internetvoorziening. We controleren regelmatig het internetgebruik en rapporteren de bevindingen tijdens de teamvergadering. De school beschikt over een internet protocol [MVH6](bijlage) en de leerkrachten

zorgen ervoor dat de kinderen op de hoogte zijn van de afspraken. Daarnaast heeft de school een gedragscode **Sociale Media** [MvH7](bijlage).

2.8 Privacy

Wij vinden het belangrijk om de privacy van de kinderen en ouders te beschermen. Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties e.d. worden als privacygegevens beschouwd. Dit geldt ook voor uitslagen van testen en dergelijke.

Schoolafspraken:

- De leerling-, groeps- en schoolscores zijn alleen toegankelijk voor directie en leerkrachten. Individuele leerlinggegevens worden met betreffende ouders en leerlingen besproken.
- In de verantwoording van de schoolresultaten worden alleen groeps- en schoolscores, geanonimiseerd met de MR besproken en eventueel gepubliceerd in de schoolgids.
- Privacygegevens die van belang zijn voor de aanpak/begeleiding van de leerling en die vrijwillig door ouders bekend zijn gemaakt aan de groepsleerkracht, de IB'er of de directie worden alleen met toestemming van de ouders bewaard in het leerling-dossier.
- Andere niet relevante privacygegevens die toch spontaan door de ouders bekend zijn gemaakt worden niet in het leerlingdossier opgenomen.
- Uitslagen van testen of onderzoeken van de leerling worden uitsluitend met toestemming van de ouders aan derden versterkt, indien het voor de verdere begeleiding van de leerling van belang is.
- Gegevens die door ouders in vertrouwen worden gemeld aan groepsleerkracht, IB'er en/of directie worden niet met collega's besproken, zonder medeweten van de betreffende ouders.
- Gegevens die bij wettelijke regelgeving kunnen worden opgevraagd worden met de grootste terughoudendheid verstrekt.
- Iedere leerkracht respecteert het recht van ouders om privacygegevens niet beschikbaar te stellen aan school of hulpverlenende instanties.
- Gegevens die in strikt vertrouwen door instanties of ouders bekend gemaakt worden aan de directie of de interne vertrouwenspersoon worden zonder toestemming van de instanties of ouders niet doorgegeven aan de overige leerkrachten.
- Gegevens die door een kind in strikt vertrouwen aan de directie/ contactpersoon of de groepsleerkracht worden bekend gemaakt, worden niet doorgegeven aan anderen, tenzij dit in strijd is met bovengemelde afspraken rond (seksuele) kindermishandeling. Dit laatste altijd na bespreking met het kind.
- In de formele en informele sfeer tussen leerkrachten onderling wordt de privacy van de ouders en de kinderen gerespecteerd. Persoonlijke gegevens worden alleen besproken voor zover ze relevant zijn bij de uitoefening van het werk.
- Leerlinggegevens worden niet besproken in het bijzijn van derden.
- Gegevens die door ouders en/of kinderen bekend worden gemaakt aan de interne vertrouwenspersoon worden behandeld conform de klachtenregeling (hoofdstuk 3).

Bijzondere afspraken rondom privacy bij gescheiden ouders:

- Het heeft onze bijzondere voorkeur dat ouders gezamenlijk op gesprekken over hun kind komen of elkaar hierover informeren.
- In situaties waarbij ouders gescheiden zijn, wordt op verzoek van de niet met ouderlijk gezag belaste ouder, door de leerkracht informatie verstrekt, mits de ouder met gezag daar toestemming voor geeft. Hier initiatief hiervoor ligt bij de betreffende ouder.
- Het betreft hier alleen informatie over schoolvorderingen en eventuele sociaal-pedagogische ontwikkelingen in de school.
- Voor het geven van de informatie is het mogelijk dat de niet met gezag belaste ouder een afspraak maakt voor een gesprek, met toestemming van de met gezag belaste ouder.
- Informatie aan de niet met het ouderlijk gezag belaste ouder wordt niet verstrekt als de leerkracht de informatie ook niet aan de wel met ouderlijk gezag belaste ouder zou verstrekken.
- Bij zwaarwegende belangen van het kind kan de school besluiten informatie niet te verstrekken aan de niet met het ouderlijk gezag belaste ouder (op basis van een oordeel van de rechter of een psycholoog).²
- Deze maatregel moet bekend zijn bij de directie en juistheid moet blijken uit aangevoerde feiten en omstandigheden (binnen de kaders van de wet).

2.9 Register sociale veiligheid

Op de Canadaschool hebben wij een register sociale veiligheid. Hierin worden alle situaties vermeld waarbij sprake is van:

- Fysiek geweld
- Intimidatie/bedreigen met fysiek geweld
- Intimidatie/bedreigen door verbaal geweld (pesten, treiteren, chantage)
- Intimidatie/bedreigen door middel van sms, e-mail, internet
- Discriminatie/racisme
- Vernieling, diefstal, heling
- Seksueel misbruik/seksuele intimidatie/ongewenst seksueel getint gedrag
- Extremisme (huidskleur, religieus)

Dit geldt zowel door personeel, leerlingen als ouders.

Het register is terug te vinden in [SharePoint](#).^[MVH8]

---

² Risico hierbij kan zijn dat de school haar onafhankelijke positie verliest en "handlanger" van een van beide ouders dreigt te worden.

3. De klachtenregeling

Overall waar gewerkt wordt zijn wel eens misverstanden of worden fouten gemaakt. Ons streven is dat elke leerkracht u en/of uw kind altijd serieus neemt en goed naar u en/of uw kind luistert en samen met u naar de best mogelijke oplossing zoekt. Mocht u het gevoel krijgen dat u niet serieus genomen wordt of dat er niet goed naar u geluisterd wordt dan kunt u gebruik maken van de klachtenregeling. Dit geldt ook voor de medewerkers van de school.

Hieronder staan diverse klachtenroutes vermeld. De klager bepaalt de route.

Klacht van onderwijskundige aard (bijvoorbeeld methodes, aanpassing van het programma, toetsing):

1. Gesprek met de groepsleerkracht
2. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de schoolleiding
3. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de interne vertrouwenspersoon van school (zie schoolgids)
4. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de vertrouwenspersoon van stichting IJsselgraaf (zie schoolgids)
5. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij de landelijke Klachtencommissie

Klacht van schoolorganisatorische aard (vakanties/vrije dagen, ouderbijdrage, inzet toetscapaciteit):

1. Gesprek met de schoolleiding
2. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de interne vertrouwenspersoon van school (zie schoolgids)
3. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de vertrouwenspersoon van stichting IJsselgraaf (zie schoolgids)
4. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij de landelijke Klachtencommissie

Klacht over ongewenst gedrag (pesten, agressie, geweld, discriminatie)

1. Gesprek met de groepsleerkracht
2. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de schoolleiding of directeur bestuurder
3. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de interne vertrouwenspersoon van school (zie schoolgids)
4. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de vertrouwenspersoon van IJsselgraaf (zie schoolgids)
5. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij de landelijke Klachtencommissie

Klacht over seksuele intimidatie

Meld- en aangifteplicht voor iedereen in de school bij vermoeden van seksuele intimidatie naar kind/minderjarige:

1. Gesprek met schoolleiding of interne vertrouwenspersoon van de school (zie schoolgids) en daarna melding bij schoolleiding
2. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de vertrouwenspersoon van IJsselgraaf (zie schoolgids)
3. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij landelijke Klachtencommissie.

4. Betrokken personen

4.1 De interne vertrouwenspersoon

De interne vertrouwenspersoon is aangesteld om er zorg voor te dragen dat klachten van ouders, leerkrachten of kinderen serieus genomen worden en op een passende manier worden opgepakt.

Elke ouder of kind kan een beroep op hen doen als er problemen zijn, van welke aard dan ook, waar u of uw kind niet met iedereen durft of wil praten. Het gesprek wordt vertrouwelijk behandeld en er worden geen stappen ondernomen zonder uw toestemming. De interne vertrouwenspersoon neemt initiatief in preventieve activiteiten en heeft een rol in de klachtenroutes. De interne vertrouwenspersoon draagt er zorg voor dat de klager goed begeleid wordt en ziet erop toe dat procedures goed worden gevolgd. Wanneer de opvang niet tot het gewenste resultaat leidt, begeleidt de interne vertrouwenspersoon de verwijzing naar de vertrouwenspersoon van stichting IJsselgraaf. Bij seksuele intimidatie of misbruik houdt de interne vertrouwenspersoon zich aan de meldplicht bij de Directeur Bestuurder en zorgt er in samenwerking met de schoolleiding voor, dat er contact wordt opgenomen met de ouders en dat er voor nazorg wordt gezorgd.

In de schoolgids staat vermeld wie de interne vertrouwenspersonen van onze school is zijn. Op de Canadaschool is één leerkracht en één ouder vertrouwenspersoon.

4.2 De externe vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon wordt geleverd door de IJsselgroep Doetinchem. In onze schoolgids en op de website van stichting IJsselgraaf staat vermeld wie dit is en hoe hij/zij te bereiken is <https://ijsselgraaf.nl/klachtenregeling-en-vertrouwenspersoon/>.

Ten aanzien van de klachtenroutes heeft de externe vertrouwenspersoon de volgende taken: Ondersteunen en begeleiden van de leerling die is lastiggevallen

- Gesprekken voeren met ouders
- Verwijzen naar hulpverlenende instantie
- Ondersteuning bieden bij het indienen van de klacht en/of het doen van aangifte
- Bemiddelen tussen klager en aangeklaagde
- Adviseren van het bevoegd gezag betreffende de klachtafhandeling
- Geven van voorlichting aan team en ouders over het thema machtsmisbruik
- Geven van beleidsaanbevelingen aan het bevoegd gezag.

4.3. De veiligheidscoördinator^[MvH9]

Stichting IJsselgraaf kent een veiligheidscoördinator. Deze coördinator adviseert gevraagd en ongevraagd de schooldirectie/directeur bestuurder over alle zaken die met veiligheid te maken hebben, inclusief BHV en Arbeidsomstandigheden. In de veiligheidsmap in de directiekamer bevinden zich formulieren voor de registratie van onveilige situaties of incidenten.

5. Deskundigheid

5.1 De interne vertrouwenspersoon^[MVH10]

Besloten is dat de interne vertrouwenspersoon in een netwerk van contactpersonen o.l.v. de IJsselgroep zal participeren. Dit heeft als doel het uitwisselen van praktijkervaringen en daarmee het vergroten van de handelingsbekwaamheid van de deelnemers.

5.2 Het team

Elk jaar staat de veiligheid in brede zin twee maal op de agenda van de teamvergadering en eenmaal op de vergadering van de MR.

6. Beleidsvoornemens

6.1 Algemene beleidsvoornemens

Jaarlijks evalueren van het schoolveiligheidsplan in een teamvergadering of studiemiddag. Wijzigingen en aanpassingen worden besproken en afgestemd met team en MR. Uitgangspunten van de kanjertraining gelden als basis voor ons handelen in en om de school.

7. Besluitvorming

Dit beleidsplan is aangepast en vastgesteld n.a.v. de teamvergadering van ... en in de vergadering van de medezeggenschapsraad van .....

Namens het team,

Namens de MR,

Directeur

Voorzitter

Bijlage 1: [MvH11]

Afspraken in de school en op de speelplaats

- Om 8.25 uur gaan we rustig naar binnen en dan begroeten wij elkaar.
- We gaan zorgvuldig om met elkaar en onze omgeving
- We lopen en praten rustig in de school.
- Speelgoed alleen meenemen als je dat hebt overlegd met juf of meester.
- Jassen horen netjes aan de kapstok, de tas in de bak eronder.
- Denk eerst na of je nog naar het toilet moet voor je de klas in gaat, maar ook voor je buiten gaat spelen.
- Eenmaal pompen om je handen met zeep te wassen, ook één handdoekje gebruiken, gooi het papier in de prullenbak.
- Ga naar je juf of meester wanneer je iets ziet dat niet hoort op het toilet of in de hal.
- Je mag de gangen, de hal, de personeelskamer of het kantoor gebruiken als werkplek. Wel even om toestemming vragen bij je eigen juf/ meester.
- We zijn anderen niet tot last bij het werk.
- Als je in de hal mag werken, zorg je er zelf voor dat je de spullen netjes terugzet en opruimt. Jouw juf/ meester zal dit controleren.
- Het magazijn en de kluis is voor de kinderen "verboden terrein". De juf of meester pakt eventueel samen met de kinderen de spullen die zij of hij nodig heeft.
- Wees zuinig op het materiaal van de school (papier, potloden, handenarbeidspullen etc.)

Tijdens het buitenspelen:

- De midden- en bovenbouw hebben een eigen krat met buitenspel materialen. Groep 5 en groep 8 zetten de materialen buiten. Kies rustig een materiaal.
- Wees zuinig met de spullen. Ook anderen spelen er graag mee.
- Gebruik de spullen waar ze voor bedoeld zijn.
- Maak van tevoren goede, duidelijke afspraken over de regels van het spel.
- Kies een veilige plek op het plein.
- Ruim de spullen, na gebruik, weer op in de bakken.
- Bal op het dak of gaat er iets stuk? Meld het bij de pleinwacht.
- Voetbal: per groep zie schema en in het voetbalveld. Als het bordje op rood hangt wordt er niet gevoetbald.
- In de struiken naast het voetbalveld mag niemand komen.

Bijlage 2:

Regels in de klas (voorbeeld)

- Ik blijf van andere kinderen af.
- Ik ben voorzichtig met de spullen van een ander.
- Ik kom altijd op tijd op school.
- In de klas praat ik zachtjes met andere kinderen.
- Ik behandel anderen zoals ik zelf behandeld wil worden.
- Ik lach met andere kinderen, maar nooit om andere kinderen.
- Ik stoer geen kinderen die aan het werk zijn.
- Als een ander praat ben ik stil en laat ik diegene uitpraten

Bijlage 3

Pestprotocol Canadaschool [MvH12]

Dit Pestprotocol heeft als doel dat alle kinderen zich bij ons op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hiervoor stellen we regels op en maken we afspraken waarop we elkaar kunnen aanspreken wanneer zich ongewenste situaties voordoen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen bieden we kinderen de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en waar we op onze school serieus mee omgaan:

- Pesten wordt als probleem gezien voor alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna ouders genoemd);
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar zijn en worden met hen samen de regels vastgesteld;
- Wanneer gepest wordt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. School en ouders hebben elkaar hierbij echt nodig;
  - Signalen van pesten kunnen zijn: altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen, een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven, beledigen, isoleren, opmerkingen over kleding, buiten school opwachten, bang maken, schelden, schreeuwen, schoppen slaan.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak;
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegde gezag adviseren.
- Op iedere school is een interne vertrouwenspersoon aangesteld. Hij/zij heeft een poortwachtersfunctie.
- In het kader van preventie komt het onderwerp pesten regelmatig aan de orde in de groepen:
  - Tijdens kringgesprekken aan de hand van onderwerpen als veiligheid, ruzie maken, omgaan met elkaar, vriendschap;
  - In de kanjertraining;
  - Voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. In een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken, is beduidend minder sprake van pesterij.

En als er toch gepest wordt...

Klikken of hulp halen? Wanneer is het inschakelen van de leerkracht of een andere volwassene nou klikken en wanneer is er sprake van hulp halen? Dit blijft een lastige vraag.

Op school hanteren we de volgende vuistregel: Is er sprake van gevaar, pijn of verdriet, dan haal je de leerkracht erbij.

In alle andere gevallen probeer je het eerst zelf op te lossen door aan te geven wat je wel of niet wilt ("Stop, hou op met...!"), te vragen met welke bedoeling iemand iets doet of door het te negeren. Lukt dit niet dan ga je hulp halen bij je vrienden. Samen sta je sterker. Lukt het dan nog niet dan roep je de hulp van een volwassene in en volgt het zogenaamde "hoor-wederhoor" om samen tot een oplossing te komen.

Samenwerken

School en gezin hebben voordeel bij een goede samenwerking en goede communicatie. Signaleren, openstaan voor informatie en feedback en op één lijn zitten maakt ons sterker. Bij problemen met pesten nemen de leerkrachten en de schoolleiding hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met de betrokken ouders (zowel de ouders van het gepeste kind, als de ouders van de pester). Samen komen we tot een oplossing.

Regels die gelden in alle groepen

- Doe niets bij een ander kind, wat je zelf ook niet prettig vindt.
- Word je gepest? Praat er thuis ook over. Je moet het niet geheim houden.
- Nieuwe kinderen zijn welkom op onze school en worden goed ontvangen.
- Iedereen hoort erbij.
- Pas op je woorden.
- Blijf van anderen af.
- Zorg voor de spullen en de omgeving.
- Veiligheid eerst.
- Laat weten waar je bent.

Hierop sluiten de afspraken van de kanjertraining goed aan:

- We vertrouwen elkaar.
- We helpen elkaar.
- Niemand speelt de baas.
- Niemand lacht uit.
- Niemand doet zielig.

Deze regels gelden op de hele school, maar ook daarbuiten. Kinderen mogen in hun eigen groep samen met de leerkracht een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels.

De aanpak van geruzie en pestgedrag in stappen (deze stappen volgen wij ook wanneer er sprake is van digitaal pesten)

1. Er samen zelf uitkomen

2. Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt, gaat deze hulp halen bij zijn vrienden.
3. Het lukt niet om tot een oplossing te komen en de leerkracht wordt erbij gehaald. Deze brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen de ruzie of de pesterijen op te lossen en afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen er sancties. Deze gaan verder dan het straffen van de pester en richten zich op het vergroten van de weerbaarheid en het oefenen van ander gedrag van alle betrokkenen. Hierbij nemen we de Kanjertraining als uitgangspunt.
4. Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met degene die ruzie maakt of pest. Leerkracht en ouders hebben een gesprek en proberen in goed overleg samen tot een oplossing te komen. Dit gesprek kan zowel op initiatief van de leerkracht als van de ouders zijn. In eerste instantie zijn de kinderen hier niet bij, later wel. De medewerking van de ouders wordt hierbij nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. Er wordt hulp geboden aan de gepeste en begeleiding aan de pester, indien nodig in overleg met een externe deskundige.
5. Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld via de schoolleiding of de vertrouwenspersoon van stichting IJsselgraaf. In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. In dit geval geldt het protocol 'schorsing en verwijdering'. Ook het tijdelijk plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Begeleiding van de gepeste leerling en de pester

Tijdens de begeleiding van een gepeste leerling is er aandacht voor de volgende punten:

- ☺ Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- ☺ Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- ☺ Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren. ☺ Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
- ☺ Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- ☺ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- ☺ Sterke kanten van de leerling benadrukken
- ☺ Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
- ☺ Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- ☺ Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen. Tijdens de begeleiding van een leerling die pest is er aandacht voor de volgende punten:
- ☺ Praten; zoeken naar de reden van de ruzie / het pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)

- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp

* Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan ouders

Tips voor ouders van kinderen die gepest worden:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Stimuleer uw kind om de nabijheid van vrienden op te zoeken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Tips voor ouders van kinderen die pesten

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Tot slot, de positief ingestelde opvoeder (ouder, leerkracht)

- Durft vertrouwen te geven

- Durft naar zijn eigen functioneren te kijken
- Stelt het welzijn van het kind voorop
- Durft controle uit handen te geven
- Voegt daden bij woorden/ is echt
- Geeft duidelijke regels en grenzen
- Corrigeert opbouwend, geeft tips
- Moedigt onafhankelijkheid aan
- Neemt verantwoordelijkheid voor een rustige/ veilige sfeer

Bijlage 4:

Protocol Veilig Internetten

Het internet is een wereldwijd samenstel van tienduizenden computers en computernetwerken, zonder centrale controle of eigenaar. Een onbegrensde informatiebron en tegelijk ook communicatiemedium. Op het internet gelden er geen beperkingen over het soort informatie dat beschikbaar wordt gesteld. De meeste internetgebruikers hebben positieve ervaringen met Internet. Maar, net zoals in elke samenleving, er zijn wat risico's. Wat doet de school om de risico's te beperken? Je kunt heel wat maatregelen treffen. Het is echter onmogelijk en soms onwenselijk alle risico's uit te sluiten. In overleg met de MR zijn wij gekomen tot de onderstaande verantwoorde keuzes, die passen bij de visie van onze school.

Begeleidend confronteren

Het gebruik van het internet als informatiemiddel is een faciliteit die alle leerlingen onder de knie dienen te krijgen. Daarbij kiezen wij als school voor de strategie van het begeleidend confronteren. "Begeleidend confronteren" houdt in dat je kinderen leert omgaan met internet, zoals het is. Internet is een afspiegeling van de maatschappij. Net als in de maatschappij moeten kinderen leren wat goed is en wat niet goed is, wat kan en wat niet kan. Zoals je ze leert om te gaan met televisie en druk verkeer, zo moet dat ook met het internet: onder begeleiding en stapje voor stapje. We bespreken met de leerlingen de ins en outs van het internet. Vanaf groep 6 wordt hier extra aandacht aan besteed met behulp van verschillende informatiebronnen en lespakketten die gericht zijn op veilig internetgebruik: de gevaren van het verstrekken van privé-gegevens, chatten, e-mailen, downloaden, digitaal pesten en het vinden van betrouwbare informatie. Heel belangrijk is het dat leerkrachten zelf beschikken over voldoende actuele internetvaardigheden. Zij zijn zich bewust van de mogelijke risico's, die internetgebruik met zich meebrengt en zorgen ervoor dat kinderen positieve ervaringen krijgen met Internet. We blijven de verrichtingen van de kinderen volgen, vragen wat ze gedaan hebben en laten de kinderen tonen wat ze gedaan hebben op Internet. Ook monitoren we het internetgebruik door, af en toe, achteraf na te gaan waar leerlingen zijn geweest. Dit kun je checken in de adresbalk van Internet Explorer, bij geschiedenis of m.b.v. Verkenner in de mappen: Windows/Cookies of Windows/Temporary internet files. Kinderen gaan alleen op internet met toestemming van de leerkracht en wanneer het hun schoolwerk ondersteunt.

Gebruiksvoorwaarden

Met leerlingen en het team spreken wij de volgende gebruiksvoorwaarden af: internet kan gebruikt worden voor het opzoeken van informatie die de les, het schoolwerk of andere schoolse activiteiten.

De volgende zaken doen wij niet

- Commerciële software of materiaal waarop copyright berust in strijd met dat copyright uploaden, downloaden of anderszins overbrengen.
- Software of computerbestanden downloaden zonder de maatregelen voor bescherming tegen virussen te nemen die door de leiding van de instelling zijn goedgekeurd of voorgeschreven.
- De normale werking van het netwerk opzettelijk verstoren, waaronder ook wordt verstaan het verspreiden van computervirussen of van netwerkverkeer van grote omvang over langere tijd, waardoor anderen wezenlijk worden gehinderd bij hun gebruik van het netwerk.
- Vertrouwelijke informatie of persoonlijke informatie bekend maken. Dergelijke informatie bestaat onder meer uit: databases van de instelling en de daarin opgeslagen gegevens, computersoftware, toegangscodes voor computernetwerken en persoonlijke gegevens van leerlingen en teamleden.
- Zonder uitdrukkelijke toestemming bestanden, uitvoer of gebruikersnamen van andere personen openen, wijzigen of gebruiken.
- Internetsites bezoeken die obscene, tot haat opruiende of anderszins aanstootgevende informatie bevatten. Obscene of lasterlijke informatie of informatie die tot doel heeft andere personen te ergeren, kwellen of intimideren, verzenden of ontvangen.
- Persoonlijke opvattingen als opvattingen van de school voorstellen.

Internetregels voor kinderen

- Ga je op internet dan geen: seks, geweld, drugs- of alcoholmisbruik, angst, discriminatie of grof taalgebruik. Als je per ongeluk toch op een site met een van deze zaken komt ga je er onmiddellijk vanaf.
- Laat nooit je naam, adres of e-mailadres achter op internet. Moet het toch, vraag dan eerst toestemming aan de juf of meester.
- Ontvang je op het e-mailadres van school ongewenste e-mail, waarschuw dan altijd de juf of meester.
- Je mag geen computerprogramma's en muziekbestanden downloaden en opslaan. Je mag geen programma's installeren.
- Deze regels hangen duidelijk zichtbaar bij de (leerling)computers in de school.

De website van school en privacy

Bij de inschrijving van de leerlingen op onze school vragen wij de ouders/verzorgers toestemming voor het maken van foto's van de kinderen en het plaatsen van deze foto's op onze website. Wanneer ouders er bezwaar tegen hebben dat foto's of werk van hun kind op de website wordt geplaatst, houden wij daar rekening mee. Natuurlijk kunnen ouders hun bezwaar ook weer herroepen. Bij de publicatie van materiaal van kinderen op het internet worden geen achternamen vermeld en wordt persoonlijke informatie weggelaten. Bij vermelding van persoonlijke gegevens van hen die bij de school zijn betrokken, zal nooit meer worden gepubliceerd dan vrij verkrijgbare informatie. Bij publicatie van informatie, waar een betrokkene bezwaar tegen maakt, wordt deze informatie op verzoek verwijderd.

Bijlage 5:

Gedragscode sociale media

Sociale media zoals Twitter, Facebook, WhatsApp en nog vele andere bieden de mogelijkheid te laten zien dat je trots bent op de school. Ook kunnen ze een bijdrage leveren aan een positief beeld van de Canadaschool in Doetinchem en omgeving.

Het is hierbij van belang te beseffen dat berichten op sociale media (soms onbewust) de goede naam van de school, betrokken leerlingen, ouders en medewerkers ook kunnen schaden. Om deze reden vraagt de Canadaschool van alle aan de school verbonden leerlingen, ouders en personeelsleden om verantwoord met sociale media om te gaan.

Voor ons betekent dit het volgende:

- Het gebruik van een mobiele telefoon is voor de leerlingen in de school niet toegestaan (uitzonderingen in overleg met de groepsleerkracht).
- Op sociale media ga je op een sociale manier met elkaar om, dus met respect.
- Op sociale media praat je wel MET elkaar en niet OVER een ander.
- Je zet alleen berichten op sociale media als die de ander of de school niet schaden. Je schrijft je berichten dus zorgvuldig.
- Een leerkracht geeft alleen toestemming voor het gebruik van sociale media in een les, wanneer dit nuttig is voor de betreffende les.
- Heb je iets in vertrouwen gehoord over een ander of iets wat een ander kan schaden, dan deel je dat niet met anderen via sociale media.
- Wil je via sociale media foto's, filmpjes en/of geluidsfragmenten delen waar anderen ook op staan, dan mag dat alleen als die anderen jou daarvoor persoonlijk toestemming geven.
- We accepteren niet dat sociale media gebruikt worden om anderen te pesten, te kwetsen, te stalken, te bedreigen, zwart te maken of op een andere manier te schaden.
- Als je je niet aan deze normale fatsoensnormen houdt, worden maatregelen genomen op school (zie pestprotocol en schoolveiligheidsplan)
- Als je met gebruik van sociale media strafrechtelijk de fout ingaat, kunnen de school of andere beschadigde personen hiervan aangifte doen bij de politie.

YES	NO
Zeg wie je bent	
Gebreek je eigen identiteit, zeker als het over school gaat. Spreek voor jezelf en wees eerlijk.	Reageer niet anoniem op artikelen, tweets, etc.
Respecteer privacy	
Ga zorgvuldig om met vertrouwelijke informatie. Alles wat op internet geplaatst wordt, kan daar na lange tijd nog worden teruggevonden.	Gebreek geen gegevens van medeleerlingen, medewerkers van de school, andere mensen of zelf verzonnen personen.
Denk na over afbeeldingen	
Publiceer alleen afbeeldingen en geluidsopnames wanneer de mensen die erop staan dat goed vinden.	Publiceer geen foto's, filmpjes, geluidsfragmenten, tweets waarmee je jezelf en/of anderen in de problemen kunt brengen.
Toon respect	
Gedraag je online zoals je dat ook binnen (en buiten) de school hoort te doen.	Zend of plaats geen berichten die kwetsend, obscene, discriminerend of haatdragend zijn voor een andere persoon, een groep of de school.
Doe normaal	
Gebreek sociale media alleen in de les wanneer je daarvoor toestemming hebt en het zinvol is voor de les.	Reageer niet op berichten van binnen of buiten de school tijdens lestijd.

Doetinchem